

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ UNESCO 2024

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2024 αποτέλεσε μια χρονιά έντονης δραστηριότητας και δημιουργικής συνεργασίας για την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO. Μέσα από ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών, η Επιτροπή συνέχισε να προωθεί τις θεμελιώδεις αρχές της UNESCO, εστιάζοντας στην προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, την ενίσχυση της εκπαίδευσης για τις τέχνες, τον πολιτισμό, την ενεργό πολιτότητα και την ειρηνική συνύπαρξη καθώς και την προώθηση της έρευνας και της επιστημονικής συνεργασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο δικτύων όπως οι Έδρες UNESCO και το Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO.

Παράλληλα, η Επιτροπή συμμετείχε ενεργά σε διεθνείς και περιφερειακές πρωτοβουλίες, συμβάλλοντας στη δικτύωση και ανταλλαγή καλών πρακτικών με άλλες εθνικές επιτροπές, Περιφερειακά Κέντρα UNESCO, εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη του Οργανισμού και ΜΚΟ για την υλοποίηση κοινών δράσεων.

Επιπλέον, το 2024 σηματοδότησε μια σημαντική διοικητική αλλαγή για την Επιτροπή, με την τροποποίηση του Καταστατικού της και τη συγκρότηση νέου διοικητικού συμβουλίου. Αυτές οι αλλαγές αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας της Επιτροπής και στην περαιτέρω ενίσχυση του έργου της στο πλαίσιο της αποστολής της UNESCO.

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τις κύριες δράσεις και επιτεύγματα της Επιτροπής για το 2024, επιβεβαιώνοντας τη διαρκή μας δέσμευση στις αρχές και τους στόχους της UNESCO, με σκοπό τη δημιουργία μιας κοινωνίας βασισμένης στη γνώση, την πολιτιστική ποικιλομορφία και την ειρήνη.

A. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ημερίδες Καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες

Πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2024, στο Πολιτιστικό Κέντρο Πάνος Σολομωνίδης, η 2^η Ημερίδα Καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες, την οποία συνδιοργάνωσαν ο Οργανισμός Junior Achievement Κύπρου, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή της UNESCO και το Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO. Στην Ημερίδα Καινοτομίας, οι μαθητές/τριες καλούνται να αναπτύξουν ιδέες για να αντιμετωπίσουν μια επιχειρηματική πρόκληση που σχετίζεται με τον τομέα των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών. Αξιοποιώντας την τεχνολογία, εντοπίζουν σχετική πληροφόρηση και αναπτύσσουν με επιχειρήματα την πρότασή τους, υπό την καθοδήγηση επαγγελματιών από τον χώρο του πολιτισμού και της επιχειρηματικότητας. Κύριος ομιλητής στην ημερίδα ήταν ο Δρ Ιωσήφ Χατζηκυριάκος, Διευθυντής Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη (Αρχαία Λάρνακας), ο οποίος παρουσίασε το θέμα της πρόκλησης στα παιδιά με πρακτικά παραδείγματα. Οι καλύτερες τρεις προτάσεις των μαθητών/τριών βραβεύθηκαν από ειδική επιτροπή.

Πραγματοποιήθηκε, επίσης, η 3^η Ημερίδα Καινοτομίας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες, την Πέμπτη, 14 Νοεμβρίου 2024, στο Πολιτιστικό Κέντρο Πάνος Σολομωνίδης στη Λεμεσό, με ειδική θεματική τη διασύνδεση του πολιτισμού και της υγείας. Το θέμα εισήγαγε η Λειτουργός της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, Θέκλα Παπαντωνίου. Ακολούθησε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με τις επαγγελματίες: δρα Κωνσταντίνα Κωνσταντίνου, Καθηγήτρια Μοριακής Βιολογίας του Καρκίνου στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, δρα Νικολέττα Πολυδώρου, Μουσικό και Εκτελεστική Διευθύντρια του Sistema Cyprus και δρα Δέσποινα Μιχαήλ Γρηγορίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εικονικής Πραγματικότητας στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Μέσα από τη συζήτηση αναδείχθηκαν τα θεραπευτικά οφέλη της δημιουργικής έκφρασης τόσο για τη βελτίωση της ψυχικής υγείας και τη μείωση του άγχους, όσο και για την ενδυνάμωση των ασθενών στο πλαίσιο ολιστικών θεραπευτικών προσεγγίσεων. Επισημάνθηκε, επίσης, η ανάγκη για συστηματική συνεργασία μεταξύ των τομέων του πολιτισμού και της υγείας ώστε να αξιοποιούνται καλλιτεχνικές πρακτικές ως εργαλεία πρόληψης ασθενειών, θεραπείας και προσωπικής ανάπτυξης. Ακολούθως, οι συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες κλήθηκαν να διαμορφώσουν επιχειρηματικές προτάσεις που να συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας και της ευεξίας μέσω των τεχνών και του πολιτισμού. Οι μαθητές/τριες συνοδεύονταν από τους/τις εκπαιδευτικούς τους, οι οποίοι/ες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν στη Βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΚ τη σειρά επεισοδίων «Μύθοι της Κύπρου» του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

Οι δύο ημερίδες προσέφεραν στους μαθητές και στις μαθήτριες τη δυνατότητα ανάπτυξης δημιουργικής και καινοτόμου σκέψης, την ενίσχυση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων, την προώθηση της επικοινωνίας, της ομαδικότητας και της επίλυσης προβλημάτων, την ανακάλυψη και αντιμετώπιση προκλήσεων στον τομέα του πολιτισμού, τη γνωριμία και δικτύωση με ανθρώπους του πολιτισμού αλλά και την καλλιέργεια δεξιοτήτων παρουσίασης ιδεών.

Καλλιτεχνική παιδεία και διαπολιτισμικός διάλογος

Στις 6 Φεβρουαρίου 2024 διοργανώθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα ημερίδα για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και παιδιών από 5 σχολεία και 3 κοινότητες της Κύπρου: Ελληνοκύπριους, Μαρωνίτες και Αρμένιους. Με τη στήριξη του Υφυπουργείου Πολιτισμού και της ΚΕΕ UNESCO, πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις και βιωματικά εργαστήρια με ζωντανούς φορείς παραδόσεων, αναδεικνύοντας τις αξίες της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς διαφορετικών κοινοτήτων.

46ο Παγκύπριο Συμπόσιο Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO

Στις 4 και 5 Απριλίου 2024, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος δράσεων του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO (ASPnet), πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό το 46ο Παγκύπριο Συμπόσιο του Δικτύου, με θέμα: «Ειρηνική Συνύπαρξη...Ειρηνική Ζωή». Το Συμπόσιο συνδιοργανώθηκε από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και τον Εθνικό Συντονιστή του Δικτύου ASPnet Κύπρου, σε συνεργασία με τα σχολεία Λανίτειο Λύκειο, Λύκειο Αγίου Αντωνίου και Λύκειο Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Το διήμερο πρόγραμμα του Συμποσίου περιλάμβανε μουσική παρέμβαση από μαθήτριες του Μουσικού Σχολείου Λεμεσού, μαθητικές παρουσιάσεις, συζητήσεις πάνελ με εκπροσώπους κρατικών υπηρεσιών και μη κυβερνητικών οργανισμών (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας, Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια) καθώς και βιωματικά εργαστήρια που αποσκοπούσαν στην εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σχετικά με την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης, τον σεβασμό της διαφορετικότητας, την επίλυση συγκρούσεων, την ανεκτικότητα και την καλλιέργεια ενσυναίσθησης. Τα βιωματικά εργαστήρια υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με τους ακόλουθους φορείς και Οργανισμούς: CARDET, Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο – Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας, Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, Γραφείο Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων και Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Το Συμπόσιο ολοκληρώθηκε με κυνήγι θησαυρού στο Μεσαιωνικό Κάστρο της Λεμεσού και γνωριμία με στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, μέσα από ομαδικές δραστηριότητες.

Πρόγραμμα κινηματογραφικών εργαστηρίων ΣΥΝεΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - Φεστιβάλ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού και Ιστορικού Ντοκιμαντέρ Κύπρου

Στο πλαίσιο της αποστολής του μη κερδοσκοπικού πολιτιστικού οργανισμού AEI AUDIOVISUAL FORUM για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των νέων μέσα από καινοτόμες εκπαιδευτικές δράσεις σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς και οπτικοακουστικού γραμματισμού, διοργανώθηκε για έβδομη συνεχή

χρονιά το πρόγραμμα κινηματογραφικών εργαστήριων ΣΥΝεΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων της UNESCO (ASPnet) στην Κύπρο και το Υπουργείο Παιδείας, και χορηγήθηκε από το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού, την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

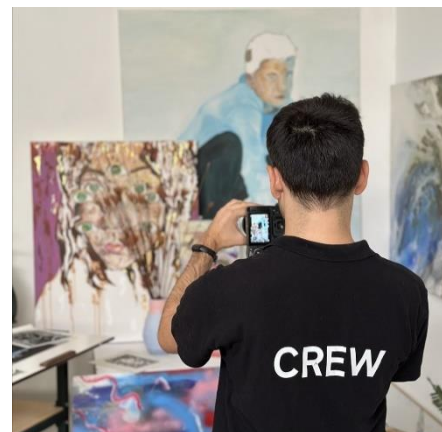
Στις 15 και 16 Ιουνίου 2024, στον κινηματογράφο Πάνθεον στη Λευκωσία, πραγματοποιήθηκε η προβολή των 24 ταινιών μικρού μήκους, τις οποίες δημιούργησαν μαθητικές ομάδες που συμμετείχαν στα κινηματογραφικά εργαστήρια. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την τελετή βράβευσης των νικητών και νικητριών της φετινής δράσης. Το Ειδικό Βραβείο Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO για την πολιτιστική κληρονομιά απονεμήθηκε στην ταινία «Η πιο γλυτζιά ευτυχής» της Α΄ Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, για τα κουλανιώτικα γλυτζιστά.

Έδρες UNESCO

Παραγωγή ταινίας για τις Έδρες UNESCO στα κυπριακά Πανεπιστήμια

Με στόχο την προβολή του έργου των επτά Εδρών UNESCO που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, η Επιτροπή ανέλαβε την παραγωγή σύντομης ταινίας, σε συνεργασία με την Έδρα UNESCO στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το κέντρο Mediazone του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Η ταινία περιλαμβάνει δηλώσεις από όλους/ες τους/τις κατόχους των Εδρών, με αναφορές στις θεματικές και στους στόχους, στο πολυδιάστατο έργο που επιτελούν καθώς και στις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η ταινία θα κυκλοφορήσει αρχές του 2025.

Β. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ευρωπαϊκή Συνάντηση Εταίρων του Προγράμματος Cultural Bees

Στις 19 και 20 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στη Λάρνακα η πρώτη συνάντηση των εταίρων του προγράμματος Cultural Bees, που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Creative Europe Programme. Τα επόμενα 3 χρόνια, 11 οργανισμοί από 6 διαφορετικές χώρες θα συνεργαστούν για τη διαμόρφωση δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες. Την ευθύνη του συντονισμού έχει αναλάβει ο Οργανισμός JA Europe, ενώ η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συμμετέχει ως Associated Partner. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνεργαστεί με τους υπόλοιπους εταίρους, συμπεριλαμβανομένου του Junior Achievement Cyprus, για τη διοργάνωση ειδικών εργαστηρίων σε νέους/ες Μέσης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της συνάντησης, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στη Λάρνακα και να παραστούν την έκθεση lefkart, στο Ίδρυμα Φοίβου Σταυρίδη, την οποία εγκαινίασε η Υφυπουργός Πολιτισμού.

Mapping the Future: Cultural BEES Ecosystem Forum on Cultural Heritage and Entrepreneurship

Στις 20 Μαΐου 2024 πραγματοποιήθηκε στη Λεβέντειο Πινακοθήκη εκδήλωση - Δημόσια Διαβούλευση με θέμα "Επιχειρηματικότητα και Πολιτιστική Κληρονομιά: Αναπτύσσοντας δεξιότητες στις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες". Η εκδήλωση, η οποία διοργανώθηκε από τους οργανισμούς Junior Achievement Cyprus και InnoEUsphere με τη στήριξη της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος [Cultural Bees](#), το οποίο αποσκοπεί στην προώθηση της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των νέων στους τομείς των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης καταγράφηκαν οι πολλαπλές προκλήσεις,

τις οποίες αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στον τομέα των δημιουργικών βιομηχανιών, ενώ παράλληλα οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν ιδέες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, μέσω και της ανάπτυξης συνεργειών.

Ευρωπαϊκές Ημέρες Αρχαιολογίας (14-16 Ιουνίου 2024)

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός Avantgarde και η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συνεργάστηκαν για άλλη μια φορά για τη διοργάνωση ενός Piano Tour σε χώρο πολιτιστικής κληρονομιάς, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Ημερών Αρχαιολογίας. Συγκεκριμένα, στις 16 Ιουνίου, στη μοναδική εκκλησία της Παναγίας ο διακεκριμένος Κύπριος πιανίστας Μανώλης Νεοφύτου παρουσίασε στον εξωτερικό χώρο του ναού ένα υπαίθριο ρεσιτάλ πιάνου, το οποίο μπορούσε κάποιος να παρακολουθήσει είτε διά ζώσης είτε σε απευθείας μετάδοση από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η Παναγία Αγγελόκτιστη είναι μνημείο ιδιαίτερης αρχαιολογικής, ιστορικής, θρησκευτικής και κοινωνικής σημασίας για τον τόπο μας, περιλαμβάνεται στον κατάλογο υποψήφιων μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. Τον Σεπτέμβριο του 2024 υποβλήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων η προκαταρκτική αίτηση για συμπερίληψη στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Ο θεσμός των Ημερών Αρχαιολογίας ξεκίνησε το 2010 από τη Γαλλία και το 2020 επεκτάθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με στόχο την ευαισθητοποίηση και την εξοικείωση του κοινού με όλες τις πτυχές της αρχαιολογίας μέσα από πρωτότυπες εκδηλώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται και στην Κύπρο διάφορες δράσεις όπως οργανωμένες ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, διαλέξεις και εκδηλώσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.

Η Κουμανδαρία υποψήφια για εγγραφή στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συντόνισε την ετοιμασία αίτησης για εγγραφή της Κουμανδαρίας στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, η οποία υποβλήθηκε στην UNESCO τον Μάρτιο 2024, σε συνεργασία με τους/τις κοινοτάρχες, αμπελουργούς, οινοποιούς και κατοίκους των δεκατεσσάρων Κουμανταροχωριών και με τη στήριξη του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Η υποβολή της υποψηφιότητας της Κουμανδαρίας για εγγραφή στον διεθνή Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO έχει ως στόχο αφενός να αναδείξει τη σημασία της διατήρησής της ως έκφρασης της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς, και αφετέρου να δώσει νέα ώθηση για την υλοποίηση δράσεων προβολής και διάδοσης, με τη συνεργασία όλων των αρμοδίων φορέων.

Διεύρυνση της εγγραφής για την τέχνη της ξερολιθιάς στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο ΑΠΚ

Κατά τη διάρκεια της 19^{ης} Συνόδου της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την ΑΠΚ, που πραγματοποιήθηκε στην Παραγουάη, εγκρίθηκε η διεύρυνση της εγγραφής για την τέχνη της ξερολιθιάς, εγγεγραμμένη στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς από το 2018 (Ελλάδα, Γαλλία, Ελβετία, Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Κύπρος, Σλοβενία), με την προσθήκη πέντε νέων χωρών (Ανδόρρα, Αυστρία, Βέλγιο, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο). Η Επιτροπή συμμετείχε στην υποβολή της νέας αίτησης ως σημείο επαφής από πλευράς Κύπρου. Με την ευκαιρία, όλες οι συνεργαζόμενες χώρες δημιούργησαν σύντομη ταινία με αναφορές στη νέα εγγραφή και επιβεβαίωσαν τη συλλογική δέσμευσή για τη διαφύλαξη αυτής της πολύτιμης κληρονομιάς που διασυνδέει τον πολιτισμό με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη.

Εκδήλωση «Η τέχνη της ξερολιθιάς στην Κύπρο, στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς»

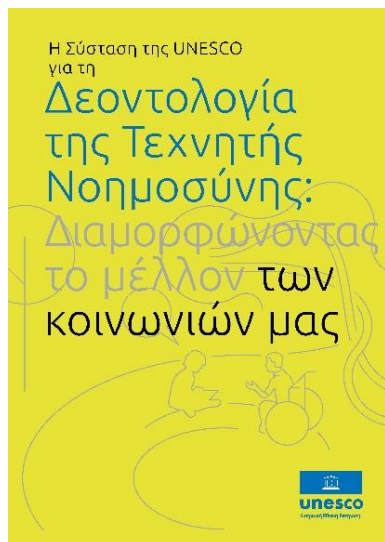
Με αφορμή την πρώτη προβολή του ντοκιμαντέρ «Πέτρα στην Πέτρα», πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για την τέχνη της ξερολιθιάς την Τετάρτη, 30 Οκτωβρίου 2024, στον κινηματογράφο Πάνθεον, στην παρουσία της Υφυπουργού Πολιτισμού Βασιλικής Κασσιανίδου, της Επιτρόπου Περιβάλλοντος Αντωνίας Θεοδοσίου και κοινού από τον χώρο του πολιτισμού και της αρχιτεκτονικής. Το ντοκιμαντέρ, το οποίο δημιουργήθηκε με χορηγία του ΕΤΕΚ, του Υφυπουργείου Πολιτισμού και της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, καταγράφει με επιστημονικό τρόπο και ευαισθησία την ταυτότητα του κυπριακού αγροτικού τοπίου και την ιστορία του ανώνυμου τεχνίτη της υπαίθρου στην Κύπρο. Μετά την προβολή του ντοκιμαντέρ ακολούθησε συζήτηση με την συμμετοχή του κ. Αργυρού Σολωμού, Αρχιτέκτονα, εκπροσώπου του ΕΤΕΚ, της κας Θέκλας Παπαντωνίου εκ μέρους της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, του Δρα Χρίστου Ζουμίδα από το Ινστιτούτο Κύπρου, της Επιτρόπου Περιβάλλοντος κας Αντωνίας Θεοδοσίου, της κας Αναστασίας Πήττα από το Ίδρυμα Πέτρα στην Πέτρα, του κ. Πασχάλη Παπαπέτρου, σκηνοθέτη της ταινίας, και του κ. Χρύσανθου Πισσαρίδη από το ICOMOS.

Γ. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Παρουσίαση οδηγού με θέμα τη δεοντολογία της τεχνητής νοημοσύνης

Τον Ιανουάριο του 2024 η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO παρουσίασε τη μεταφρασμένη στα ελληνικά έκδοση οδηγού με τίτλο *Η Σύσταση της UNESCO για τη Δεοντολογία της Τεχνητής*

Νοημοσύνης: Διαμορφώνοντας το μέλλον των κοινωνιών μας. Πρόκειται για έναν σύντομο οδηγό 20 σελίδων περίπου, ο οποίος περιλαμβάνει τα κυριότερα σημεία της Σύστασης της UNESCO για την Τεχνητή Νοημοσύνη, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την απαραίτητη ρυθμιστική δράση σε πέντε τομείς πολιτικής: υγεία, πολιτισμός, φύλο, έρευνα και εκπαίδευση-περιβάλλον-οικοσυστήματα. Ο πρωτότυπος οδηγός, ο οποίος απευθύνεται σε υπεύθυνους χάραξης πολιτικής αλλά και στο ευρύ κοινό, δημιουργήθηκε στα αγγλικά από τις Εθνικές Επιτροπές UNESCO Γερμανίας, Ολλανδίας και Σλοβενίας σε συνεργασία με το Διεθνές Κέντρο Έρευνας για την Τεχνητή Νοημοσύνη (IRCAI), και είναι διαθέσιμος [εδώ](#). Ο μεταφρασμένος στα ελληνικά οδηγός που κυκλοφόρησε από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, είναι αναρτημένος στην [ιστοσελίδα](#) της Επιτροπής.

5ο Συνέδριο Γεωπάρκων Ελλάδας – Κύπρου

Το Παγκόσμιο Γεωπάρκο UNESCO Χελμού Βουραϊκού και το Ελληνικό Φόρουμ Γεωπάρκων διοργάνωσαν το 5ο Συνέδριο των Παγκόσμιων Γεωπάρκων UNESCO Ελλάδας-Κύπρου στις 13-15 Ιουνίου 2024, στα Καλάβρυτα, υπό την αιγίδα των Εθνικών Επιτροπών για την UNESCO της Ελλάδας και της Κύπρου και του Δήμου Καλαβρύτων. Στόχοι του Συνεδρίου ήταν η ανάδειξη της συμβολής των Γεωπάρκων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη μέσα από την προώθηση του γεωτουρισμού, την έρευνα και την εκπαίδευση, η προβολή των Παγκόσμιων Γεωπάρκων UNESCO Ελλάδας-Κύπρου, η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν οι δράσεις των γεωπάρκων που αφορούν στην προστασία και διαχείριση της γεωποικιλότητας, στην αλληλεπίδρασή της με την βιοποικιλότητα και στη σχέση τους με τον πολιτισμό, την εκπαίδευση και τον τουρισμό αλλά και η συμβολή τους στην αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών και της κλιματικής αλλαγής. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από το μέλος της και εκπρόσωπο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, Ευθύμιο Τσολάκη.

Ημερίδα με θέμα «Από την Τοπική στην Παγκόσμια Προστασία: Ένταξη Συμπλεγμάτων Κοινοτήτων στα Αποθέματα Βιόσφαιρας της UNESCO»

Στις 22 Ιουνίου 2024 πραγματοποιήθηκε η ημερίδα: «Από την Τοπική στην Παγκόσμια Προστασία: Ένταξη Συμπλεγμάτων Κοινοτήτων στα Αποθέματα Βιόσφαιρας της UNESCO», στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στη Σαλαμιού. Την ημερίδα διοργάνωσε το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη) και με τη στήριξη της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δρ Κώστας Καδής, παρουσίασε το Πρόγραμμα Άνθρωπος και Βιόσφαιρα της UNESCO, αναφέροντας ότι «αποτελεί την κορυφαία πρωτοβουλία της UNESCO για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο ανάπτυξη μέσω της ενίσχυσης της σχέσης μεταξύ των ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους». Επιπρόσθετα, στην παρουσίασή του επεσήμανε τα βασικά χαρακτηριστικά των περιοχών που εντάσσονται στο πρόγραμμα, συνδυάζοντας με τρόπο υποδειγματικό την προστασία του οικοσυστήματος και της βιοποικιλότητας, τη διατήρηση του φυσικού πλούτου αλλά και του ανθρώπινου πολιτισμού και αποτελούν έτσι παραδείγματα ισορροπημένης σχέσης μεταξύ των ανθρώπων με το περιβάλλον σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Αναφέρθηκε, επίσης, στις βασικές επιδιώξεις του προγράμματος MAB, που είναι η εξασφάλιση της ανθρώπινης ευημερίας και ενός βιώσιμου περιβάλλοντος, η μελέτη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ οικοσυστημάτων και κοινωνικοοικονομικών διεργασιών, η διερεύνηση των επιπτώσεων της απώλειας της βιολογικής και πολιτιστικής ποικιλότητας στην ανθρώπινη ευημερία, η ανταλλαγή τεχνογνωσίας σχετικά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα και η προώθηση της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη.

Ανάμεσα στους βασικούς ομιλητές στην ημερίδα ήταν ο Καθηγητής Μιχαήλ Σκούλλος, Διευθυντής της Έδρας και Δικτύου UNESCO για την Διαχείριση και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο στο ΕΚΠΑ, Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής MAB/UNESCO (Άνθρωπος και Βιόσφαιρα) και Πρόεδρος του Μεσογειακού Γραφείου Πληροφόρησης (MIO-ECSDE), ο οποίος παρουσίασε τη διαδικασία προετοιμασίας του φακέλου υποψηφιότητας Πάρνωννα για ένταξη στο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας. Επίσης από την Ελλάδα, προσκεκλημένη εισηγήτρια ήταν η κα Θεανώ Βρέντζου-Σκορδαλάκη, Πρόεδρος της Τοπικής Επιτροπής Διαχείρισης Αστερουσίων (ΤΕΔΑ), η οποία αναφέρθηκε στη «Ένταξη των Αστερουσίων στο Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων της UNESCO».

Ε. ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

Παγκόσμια Διάσκεψη της UNESCO για την Εκπαίδευση στον Πολιτισμό και στις Τέχνες

Η Παγκόσμια Διάσκεψη της UNESCO για την Εκπαίδευση στον Πολιτισμό και στις Τέχνες πραγματοποιήθηκε στο Άμπου Ντάμπι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, από τις 13 μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2024. Στο πλαίσιο της Συνόδου, υιοθετήθηκε το «Πλαίσιο για την Εκπαίδευση στον Πολιτισμό και στις Τέχνες», το οποίο μπορεί να αποτελέσει πυξίδα για τη διαμόρφωση πολιτικών που διασυνδέουν τους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Η Διάσκεψη συγκέντρωσε σχεδόν 1.000 συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται στον πολιτισμό και την εκπαίδευση – συμπεριλαμβανομένων υπουργών, εκπροσώπων των κρατών μελών της UNESCO, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, εμπειρογνώμονες από τον ακαδημαϊκό κόσμο και τον ιδιωτικό τομέα και ΜΚΟ.

Στο πλαίσιο της Συνόδου, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO ανέλαβε την πρωτοβουλία διοργάνωσης μιας παράλληλης εκδήλωσης με θέμα: “Cultivating Creativity: Empowering and Nurturing Innovators”, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο της UNESCO στην Αβάνα, τους Οργανισμούς Junior Achievement Cyprus και JA Europe, το Istituto Marangoni και το Lasalle | University of the Arts Singapore. Την εκδήλωση χαιρέτησε ο κ. Ernesto Ottone, UNESCO Assistant Director

General for Culture, ενώ ακολούθησε συζήτηση πάνελ, την οποία συντόνισε η κα Αντιγόνη Κωμοδίκη, CEO του Junior Achievement Cyprus. Ομιλητές/τριες ήταν οι: Diana Filip, Deputy CEO & Chief Development Officer of JA Europe, Paolo Montemurro, Director of Materahub, Alessandra Borch, Transcultural Programme Coordinator in the UNESCO Regional Office in Havana, Elena Marinoni, Director of Education Istituto Marangoni Dubai, Dr. Woo Yen Yen, Programme Leader, MA Arts Pedagogy and Practice, School of Creative Industries, LASALLE | University of the Arts Singapore, Σταύρος Κυριακίδης, Διευθύνων Σύμβουλος της Kyriakides Piano Gallery και Πρόεδρος του Πολιτιστικού Οργανισμού Avantgarde, και Θέκλα Παπαντωνίου, Λειτουργός Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Τα προγράμματα που υλοποιούν οι εμπλεκόμενοι φορείς συζητήθηκαν ως παραδείγματα ενδυνάμωσης των νέων ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους, υιοθετώντας μια προσέγγιση που συνάδει με το εκάστοτε πλαίσιο, ακολουθώντας καινοτόμες μεθόδους μάθησης και εφαρμόζοντας γνώσεις που οδηγούν στη σύνδεση της πολιτιστικής εκπαίδευσης με επαγγελματικές ευκαιρίες.

8η Συνάντηση του Άτυπου Δικτύου των Ευρωπαϊκών Εθνικών Επιτροπών UNESCO

Η 8η Συνάντηση του Άτυπου Δικτύου των Ευρωπαϊκών Εθνικών Επιτροπών UNESCO πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 25-26 Απριλίου 2024, φιλοξενοούμενη από την Τουρκική Εθνική Επιτροπή UNESCO. Στη συνάντηση συμμετείχαν 51 εκπρόσωποι από 36 Εθνικές Επιτροπές, ανάμεσα στους οποίους και ο Δρ Κώστας Καδής, Πρόεδρος της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Συζητήθηκαν οι στρατηγικές προτεραιότητες του διεθνούς Οργανισμού και ο ρόλος των Εθνικών Επιτροπών στην προώθησή τους, ενώ παράλληλα παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές από τις δράσεις των Επιτροπών στην Ευρώπη.

Διεθνές Συνέδριο “Cultural Heritage and Peace: Building on 70 years of The Hague Convention”

Το Διεθνές Συνέδριο UNESCO με τίτλο “Cultural Heritage and Peace: Building on 70 years of The Hague Convention” πραγματοποιήθηκε στις 13-15 Μαΐου 2024 στη Χάγη της Ολλανδίας, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 70 χρόνων από την υπογραφή της Σύμβασης της Χάγης για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης. Η Σύμβαση αυτή, η υιοθέτηση της οποίας προέκυψε ως ανάγκη μετά τις μαζικές καταστροφές πολιτιστικής κληρονομιάς στη διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου, αποτελεί την πρώτη διεθνή συνθήκη που έχει ως αποστολή αποκλειστικά την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιπτώσεις πολέμου. Η 70ή επέτειος της Σύμβασης αποτέλεσε ευκαιρία για απολογισμό και αναστοχασμό σχετικά με τα επιτεύγματα, τις βέλτιστες πρακτικές, αλλά και τις προκλήσεις και δυσκολίες που προέκυψαν σε σχέση με την εφαρμογή της. Παράλληλα, με την πραγματοποίηση του Διεθνούς Συνεδρίου, η UNESCO προσκάλεσε τη διεθνή κοινότητα να εξετάσει τις μελλοντικές κατευθύνσεις της Σύμβασης και των δύο Πρωτοκόλλων της (1954 και 1999). Την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO εκπροσώπησε στο Συνέδριο το μέλος της, Δρ Μαρίνα Σολομίδου Ιερωνυμίδου.

10^η Γενική Συνέλευση Κρατών Μερών της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ)

Η δέκατη Γενική Συνέλευση των Κρατών Μερών στη Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της ΑΠΚ πραγματοποιήθηκε στην UNESCO στις 11-12 Ιουνίου 2024. Κατά τη διάρκεια της Συνόδου παρουσιάστηκε το έργο της Διακυβερνητικής Επιτροπής και της Γραμματείας της Σύμβασης, έγινε αναφορά σε δράσεις για τη διαφύλαξη της ΑΠΚ σε περιόδους κρίσεων και πρωτοβουλιών στήριξης στην Ουκρανία και συζητήθηκαν τρόποι περαιτέρω εμπλοκής ΜΚΟ στο έργο της Σύμβασης. Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε από τη Λειτουργό της ΚΕΕ UNESCO Θέκλα Παπαντωνίου.

22^ο Διεθνές Φεστιβάλ Παιχνιδιών του Δρόμου Tocati - Communities Game Cultures

Στις 13-15 Σεπτεμβρίου 2024 πραγματοποιήθηκε στη Βερόνα της Ιταλίας το 22ο Διεθνές Φεστιβάλ Παιχνιδιών του Δρόμου Tocati - Communities Game Cultures, για την ανάδειξη και διαφύλαξη των παραδοσιακών παιχνιδιών και μορφών αθλητισμού. Το πρόγραμμα Tocati, στις δράσεις του οποίου συμμετέχει και η Κύπρος, εγγράφηκε το 2022 στον Κατάλογο Καλών Πρακτικών Διαφύλαξης της

Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Στο πλαίσιο του διεθνούς συμποσίου με τίτλο "Tocati, A Shared Heritage – Cultural Spaces at Play", το οποίο αποτέλεσε μέρος του προγράμματος του Φεστιβάλ, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και ο Λαογραφικός Όμιλος "Κτήμα" συμμετείχαν σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης και συνέπραξαν για την παρουσίαση των παραδοσιακών παιχνιδιών της Κύπρου και της σχέσης τους με τους ιδιαίτερους χώρους που τα φιλοξενούν.

18η Συνάντηση του Δικτύου εμπειρογνομόνων κρατών Νοτιοανατολικής Ευρώπης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Ιδιαίτερα εποικοδομητική ήταν η 18η ετήσια συνάντηση του Δικτύου εμπειρογνομόνων κρατών ΝΑ Ευρώπης στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, που πραγματοποιήθηκε από τις 9 μέχρι τις 11 Οκτωβρίου 2024 στη Βαρσοβία, με θέμα την άυλη πολιτιστική κληρονομιά σε αστικά περιβάλλοντα. Την ευθύνη της διοργάνωσης είχαν το Γραφείο της UNESCO στη Βενετία, το Περιφερειακό Κέντρο για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και η Έδρα UNESCO για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά στη Δημόσια και Παγκόσμια Διακυβέρνηση στο Πανεπιστήμιο της Βαρσοβίας.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών παρουσιάστηκαν δράσεις διαφύλαξης και ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς των πόλεων, όπως έχουν εφαρμοστεί από την τοπική αυτοδιοίκηση και πολιτιστικούς οργανισμούς. Η κυπριακή αντιπροσωπεία, αποτελούμενη από εκπρόσωπους της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO και του Πολιτιστικού Εργαστηρίου Αγίων Ομολογητών, παρουσίασε πρωτοβουλίες συμμετοχικού σχεδιασμού προγραμμάτων για στοιχεία άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στη Λεμεσό και στη Λευκωσία. Παράλληλα με το πρόγραμμα του συνεδρίου, οι εκπρόσωποι είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν μουσεία της πόλης και να συμμετάσχουν σε εργαστήρια και παρουσιάσεις στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ετήσια συνάντηση κρατών μελών του περιφερειακού κέντρου για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, υπό την αιγίδα της UNESCO Σόφια

Η Γενική Συνέλευση του Περιφερειακού Κέντρου Σόφιας-UNESCO πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2024 στη Σόφια της Βουλγαρίας. Στην ετήσια σύνοδό της συμμετείχαν εκπρόσωποι των κρατών μελών από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη καθώς και ο εκπρόσωπος της UNESCO. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, παρουσιάστηκε η έκθεση δραστηριοτήτων του 2024 και συζητήθηκε το πρόγραμμα εργασιών του Κέντρου για το 2025.

Δ. ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΓΙΔΕΣ

Σχέδιο για τη στήριξη δραστηριοτήτων φορέων από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO σχεδίασε και υλοποίησε πρόγραμμα για χρηματοδότηση δράσεων (2024) από οργανωμένους φορείς που δραστηριοποιούνται σε τομείς συναφείς με το έργο της UNESCO και της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, ιδιαίτερα στους τομείς της Πολιτιστικής

Κληρονομιάς, του Φυσικού Περιβάλλοντος και της Εκπαίδευσης. Κατόπιν εξέτασης των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή ενέκρινε την επιχορήγηση των πιο κάτω δράσεων:

Δράση	Οργανισμός
Εργαστήρια και ανάπτυξη εκπαιδευτικών παιχνιδιών για το λευκαρίτικο κέντημα	Κυπριακός Οργανισμός Εκπαίδευσης μέσω των Τεχνών
Piano Tour στην Παναγία Αγγελόκτιστη	Πολιτιστικός Οργανισμός Avantgarde
Εργαστήρια για τα έμφυλα στερεότυπα και θεατρική παράσταση «Για όλα φταίει η Κογκολέζα»	Θέατρο Αντίλογος
Εκπαιδευτικά εργαστήρια στο Θεατρικό Μουσείο Κύπρου για παιδιά από σχολεία απομακρυσμένων περιοχών της επαρχίας Λεμεσού	Κέντρο Θεάτρου για Παιδιά και Νεαρά Άτομα – ASSITEJ (Κύπρου)

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή έθεσε υπό την αιγίδα της τις ακόλουθες διοργανώσεις:

4^ο Lidl Wellness Camp

Η Επιτροπή έθεσε υπό την αιγίδα της το ετήσιο Lidl Wellness Camp που πραγματοποιείται στον Αγρό και στο οποίο οι συμμετέχοντες, σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες, έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν μια μοναδική εμπειρία υγείας και ευεξίας μέσα από βιωματικά εργαστήρια και ενημερωτικά σεμινάρια, τα οποία παρέχουν γνώσεις και πρακτικές συμβουλές σε βασικά θέματα όπως η διατροφή, η γυμναστική, η ψυχολογική υγεία και η συνολική ευεξία.

Εκδήλωση ΟινοArt για την Κουμανδαρία

Με την ευκαιρία του εορτασμού των 800 χρόνων από το πρώτο καταγεγραμμένο διαγωνισμό γευσιγνωσίας, τη «Μάχη των Οίνων» που πραγματοποιήθηκε από τον Γάλλο βασιλιά Φίλιππο Αύγουστο το 1224, όπου η Κουμανδαρία κέρδισε την 1^η θέση, η Ομάδα Οινοφίλων ΟίνοArt διοργάνωσε την Τετάρτη 18 Σεπτεμβρίου εκδήλωση στη Λεβέντειο Πινακοθήκη. Κεντρικός εισηγητής

ήταν ο Δρ. Θουκής Γεωργίου, Λειτουργός Γεωργίας Α' και Πρόεδρος Επιτροπής Εμπειρογνομόνων Οίνων, ο οποίος παρουσίασε ομιλία με θέμα: «Η μοναδικότητα του Κυπριακού αμπελώνα και της Κουμανδαρίας από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα: οι θετικές προοπτικές στη βάση του συγκριτικού πλεονεκτήματος». Ακολούθησε γευσιγνωσία κουμανδαρίας από διάφορα οινοποιεία της Κύπρου.